

I ljuset av MARIA

Tredje boken

Agneta Bilker

I ljuset av MARIA

Tredje boken

Agneta Bilker

Förlagshuset Siljans Måsar
www.siljansmasar.com
ISBN 978-91-89773-44-8

© Agneta Bilker
linneberggard.se

Materialet i denna bok är skyddat enligt upphovsrättslagen
Omslagsfoto: Canva

Grafisk form samt illustration "Maria dansar":
LINDROTH Bokformgivare & illustratör
Webbplats: monicalindroth.myportfolio.com

Tryck: Scandbook AB, Falun, 2025

Innehåll

Historik från tiden under Marias liv	7
Inledning	9
Ett nytt liv väntar	11
Möte med fariséer	28
Tomas ger oss andliga lektioner	47
Mannen med brutet ben	67
Mötet med den store Mästaren	78
I Mästarens fotspår	91
Mästaren framkallar säd från himlen	114
Vi återser Betlehem	133
Mästarens ord	160
Vi möter Simon	172
Simons son kommer	193
Vi får nya vänner i vår grupp	215
Mästaren gör under	228
Vi mister sonen	257
Mästaren berättar om sin barndom	295
Sorgens dag	318
Ordförklaringar	345

Historik från tiden under Marias liv

Jerusalem var staden dit många troende kom för att besöka det stora templet. Där kunde man se olika folkslag i annorlunda klädsel, som var välkomna eftersom det ansågs berika och utveckla staden. I staden upplevdes livlig handel med nya och ovanliga varor och talarplatsen fylldes snabbt när någon berättade om nya platser som låg långt borta. Vid stadsporten synade vakter alla som gick in i staden för att se om besökaren hade med sig varor som skulle beskattas, eller om besökaren hade något att berätta som kunde roa kungen. Om någon högt uppsatt kunglighet, eller viktig person med följe, besökte staden var det lag på att en utsedd vaktstyrka med stora befogenheter, lotsade dem genom gatorna och utropade vem som kom och att folk skulle lämna plats för sällskapet. Vaktstyrkan fick ta ansvar för att ingen besvärade dessa personer eller blev för närgångna, tills de hade lämnat staden.

Invånarna kallade kungen ”Herodes den yngre med svagsinhet”. Han sades vara en orolig själ med ojämnt humör. Det talades om hans rädsla att bli förgiftad eller utsatt för olika sorters överfall, vilket gjorde att han tog livet av dem han inte litade på. I Jerusalem hade han sitt lilla kungadöme där han fick bestämma allt som rörde hans kungliga hov. Utanför kungens område kunde han komma med vissa önskemål, men ytterst var det de styrande från Rom som bestämde och tog besluten.

Stridsherren Pontius ansvarade för soldatstaden och allt folk som bodde och arbetade där. Han fick tidvis arbetsuppgifter från Rom. Stridsherren var också ansvarig för de soldater som vaktade och förberedde utdelningen av kors till de fångar som skulle straffas vid Golgata. Han ansvarade för att utföra det straff stadens rådmän hade kommit fram till. Stridsherren själv var den som avrättade fången eller gav order om att fången skulle släppas fri och tas ner från korset. Korsen tillverkades i olika storlekar för att passa de manliga fångarna. Det var ett T-format kors med en liten urgröpnings för att sätta in hälarna, och armarna lades ovanpå den vågräta delen. Därefter bands händer och fötter fast. Kvinnan ansågs inte vara

värd att ett stadsråd skulle utlysa straff, utan hon avrättades i stället omgående med stening eller genom ett snitt i halsen.

Maria och Tomas gick aldrig in i större städer med ringmur där de riskerade att bli tillfångatagna vid granskningen vid stadsporten. I större städer var ofta många romare boende med sina familjer. Dessa romare hade stort inflytande och främlingar var ofta påpassade. Att använda de större handelsvägarna var inte lämpligt, eftersom man kunde möta transporter av fångar eller soldater som förflyttade sig. Att smyga sig fram genom oländig terräng och göra små köp i byarna var den enda möjligheten att vara anonym och inte avslöja sin esséiska bakgrund.

Fariséerna var, liksom esséerna, trogna sin andliga lära och vid tiden då romarna belägrade landet Israel delades fariséerna in i olika trosinriktningar. En del fariséer blev vänligt inställda till Rom, andra ville leva i de gamla traditionerna och tron på sin Gud. Endast de nytänkande som gick romarnas ärende fick vara kvar. De övriga riskerade att fångas och gå samma öde till mötes som esséerna.

Maria fick genom Tomas veta hur stridsherren arbetade och vad som hände i de områden där endast män hade tillträde. Det var en förbjuden värld som endast de som arbetade med stridsherren blev invigda i. Tomas blev vän med Pontius som anförtrodde honom de mest personliga tankar och önskningar han hade. Tomas var också öppen och ärlig om sitt sätt att tänka. Pontius berättade att han hade en stor dröm och det var att få återvända hem till Rom och sitta på sluttningen utanför sitt barndomshem och blicka ut över området. Där skulle hans gamla fars bror sitta och berätta om tider som flytt och om det som hänt i byn under tiden Pontius varit hemifrån.

Agneta

Inledning

Mästaren som Tomas ser det

Mästaren var en rättrogen essé, född i ett esséläger i närheten av Jerusalem. Vid den tiden hette stamfadern i lägret David. Han ansågs vara en profet med stor kunskap om den andliga världen. Innan Mästaren föddes var hans mor Maria en ung kvinna som kom till lägret tillsammans med sin moder. Under en tid hade Marias mor tjänat hos en präst vid esséernas kapell i Betlehem, där hon ansvarade för många kvinnoysslor. När Maria som ogift blev havande i ung ålder blev det en skam för den präst som ansvarade för kapellet. Han sände Maria och hennes mor till den familjestam som han själv kom ifrån, för att följa de lagar som gällde inom esséernas egna led. Det ansågs vara en skam att utsätta en så ung kvinna för övergrepp och prästen sades ha tagit på sig skulden och gick för den skull ut i landet för att predika och tjäna Gud för att sona sina synder. I Davids familjeläger utsågs en beskyddare till Mästarens mor Maria, eftersom det inte fanns någon närvarande far till Mästaren.

Tillsammans med övriga familjemedlemmar, som tillhörde Davids stam, skulle samtliga gå till Jerusalem för att få ett tillhörighetsbevis. Utan dessa tillhörighetsbevis fick inte esséerna vistas utanför sina läger. Mästaren föddes inom Davids familjestam eftersom hans far, prästen, själv var född i just denna stam. Maria välkomnades som en av de egna. Maria levde som en essé enligt deras seder och traditioner. Mästaren växte upp bland många bröder och systrar i essélägret. När Mästaren gått igenom ceremonin att bli man vid fem-sex års ålder och lämnade sin moder för att flytta in till männens hus, fick Maria genomgå den stora reningen som varade i sju år för att på nytt bli orörd och jungfru, allt enligt esséernas traditioner.

Mästaren berättade under sina framträdanden för folket att han var en andlig sökare som behövde förstå sina känslor och de tankar som bodde i honom. Han kom från den plats i universum där själar levde med stor kunskap och var mycket andligt utvecklade, men han

saknade erfarenhet och förståelse för hur ett liv på jorden fungerade i en mänsklig kropp. Mästaren berättade att han kommit till jorden för att frigöra människor från den fångenskap som de befann sig i. Gamla traditioner och lagar hade gjort människor handlingsförlamade och de hade slutat att tänka självständigt. Människan var styrd i sitt sätt att tänka och kunde inte se sig själv som en individ. Alla tankar och allt handlande var som det alltid varit och skulle så vara i all tid. Det trodde människorna att Gud Fader förväntade sig av dem. Ingen fick tänka eller handla utanför dessa styrda tankegångar, för då hädade man Gud och det blev hårda straff.

Mästarens stora livsuppgift och arbete på jorden var att påminna människan om att hon hade ansvar för sina egna handlingar och bara hon själv kunde stå till svars för sina tankar och val i livet. För att få folket att stanna kvar när han undervisade om ”den nya läran”, utförde han också under, vilket gjorde att ryktet om honom spreds. Större och större samlingar av människor slöt upp för att se på Mästaren med de olika gåvorna.

Som seden var bland esséerna såg alla varandra som bröder och systrar, och därför höll de ihop, oavsett vilken stam de än kom ifrån, för alla härstammade från Mose, den första stamfadern. Därför kom Mästaren och satte sig hos oss och vi kunde tala om våra stammar och utbytte många berättelser om de gemensamma män som vi träffat. Mästaren var mycket privat och lyssnade hellre än talade. Han fick en annan personlighet när han stod framför folket och talade och förmedlade ordet från universum. Jag, Tomas, och mina vänner följde honom några korta perioder på olika platser den sista tiden i hans verksamma liv.

Folket som följde honom på hans vandringar var nyfikna och hängivna och många väckte sina andliga sidor. En del bestämde sig för att bli vandrare för att sprida Mästarens ord och väcka andligheten hos folket ute i landet. Mästaren uppmanade folket som lyssnade att:

– Gå ut ni ljusbärare och låt ert ljus skingra okunnigheten hos folket i vårt land. Sannerligen säger jag er att ni har ljuset inom er, låt det visa vägen till ert andliga hem i universum.

Tomas

Ett nytt liv väntar

Jag klappade åsnemannen och sade:

– Nu ska du och jag bli eniga och gå rakt fram. Ser du busken där borta?

Jag tänkte att åsnemannen svarade ja.

– Vill du gå dit?

Han stod stilla.

– Jag förstår, din lilla åsnevän är inte med. Du saknar henne. Seså, gå nu! Det finns fler åsnor där borta, svarade jag.

Jag pekade på busken, men åsnemannen stod fortfarande stilla. Jag tänkte just stiga ner på marken när jag fick se en fisk av grenar. Vad var detta? Jag tänkte att det var för att esséer i området skulle lura mig, därför blev jag rädd. Jag slog benen i sidan på åsnemannen så han sprang iväg. Jag blev ännu räddare när jag hörde hur någon ropade. Jag lyssnade inte, utan lät åsnemannen springa allt vad han orkade. Jag kunde ha sprungit in i en fångtransport. Nu hade jag ingen man som beskyddare och riskerade att dödas eller lekas med om de så önskade. De kommer att säga att jag är en glädjedam som är olydig. Dessa damer var livegna, det visste jag. Jag kände mig inte säker någonstans. När jag såg en ny fisk blev jag ännu mer rädd och att det var fullt av esséer i buskarna. Jag tänkte att Tomas kanske kunde hjälpa mig ... Maria, du har givit honom fri. Ingen tanke ska förstöra vårt nya liv.

Jag kom till ett buskage och där steg jag av åsnemannen. Jag tittade mig omkring och kröp ner med åsnemannen. Jag fick honom att ligga ner, ingen syntes till. Jag stoppade in gröna blad i munnen på honom och klappade honom. Vad ska det bli av oss? Vi kan inte leva i en buske. Vi måste lära oss att bli starka och leva själva. Jag tyckte han nickade. Jag lade mitt ansikte mot honom och kände hans värme. Tänk att få äga en vän som du. Jag tog fram lite torkat kött och började tugga. Tomas har sagt att det ger näring, men det är inget jag föredrar, sade jag till åsnemannen. Det såg ut som om han skakade på huvudet. Jag lade mig med huvudet på hans hals och somnade.

Jag vaknade av att en fågel kvittrade. Det kändes som om Tomas gav mig en hälsning. Jag önskade att det var så i alla fall. Nu låg jag och kände hur tyst allt var. Solen var ännu stark. Det kändes som om det hade gått en lång tid sedan jag tog farväl av Moen och Tomas. De hade nog mött de där esséerna och funnit män att tala med. Män var så annorlunda mot oss kvinnor. De blev arga på oss och ville bara äga oss. Jag ville inte tänka på det. Jag vände mig om och tittade mellan grenarna, men såg inte någon. Jag reste mig upp och fick se ett dammoln längre bort. Jag förstod att det var ett djur med ryttare.

Jag satte mig på åsnemannen och bad honom skynda på. Han ville inte, utan gick i en långsam takt. Jag slet av mig mina kvinnokläder och lät mitt ansikte blottas.

Från och med nu var jag en man som skulle gå till Jerusalem för att bli soldat och jag tog tid på mig. Jag fick inte visa rädsla. Jag kände att en man var på väg efter mig. Jag lät honom komma ifatt mig.

- Vart är du på väg, yngling?
- Till Jerusalem, svarade jag.
- Då kan vi ta följe.
- Det går inte, jag väntar på mina bröder.
- Jaså, du är inte ense med dem?
- Jo, men jag ville vara ifred.
- De är galna, de gick och trätte, svarade mannen.
- Jaså, har du mött dem?
- Ja, de är galna. De slogs tills blodet rann.
- Det kan inte vara mina bröder. Hur såg de ut?
- En såg så konstig ut, han bar en lång fläta där bak.
- Jag blir olycklig. Vad skulle du göra om dina bröder var oeniga? frågade jag mannen.
- Leta reda på er mor. Det var det som de var oeniga om.
- Vad tror du hon kan göra åt det?
- Hon kan slå den ene.
- Vem var det hon skulle slå?
- Han med flätan, han var trött på sitt liv.
- Vad säger du?
- Jo, han ville ge sig av till ett annat land.
- Vill du visa mig vägen till mina bröder?
- Ja, unge man, vad kan du ge mig för det?
- En gåva, ett pärlhalsband som min mor ägde.
- Då är du angelägen.
- Ja, vi kan finna henne, det vet jag.
- Då ger vi oss av. De kanske har tagit död på varandra.

Jag kände en oro växa inom mig. Jag måste vara stark, inte besvära dem. Men han får inte ...
Tyst Maria, tänkte jag. Jag kände att jag ville kasta upp, men det lugnade sig igen.

- Vad som än sker måste vi se till att de inte dödar varandra, sade jag.
- Du klarar inte av dem, du är för svag.
- Jag kan bli arg.
- Du är en yngling som är väldigt späd.
- Ja, men jag har en vilja.

Nu såg jag ett par personer. En låg ner på marken, det var Moen. Han var sårad. Tomas satt bredvid.

- Vad gör du med min mor? frågade Tomas.

Mannen tittade på mig.

- Är du deras mor?
- Nej, hon är min mor, inte hans.
- Du är hemsk, svarade mannen.

Han slog mig med piskan över min arm som nyss hade läkt ihop.

- Den får inte gå av nu! skrek jag. Jag behöver min arm för att överleva.
- Du borde inte överleva. Du lurade mig. Du lovade ett pärlhalsband om de här båda inte dödade varandra.

- Hon äger inget pärlhalsband, hon önskar sig ett.

Mannen blev som galen och hoppade på mig. Jag kände ett stick i sidan. Tomas var snabb och gav honom en spark så han föll och tappade kniven.

- Hur kunde du skada honom, Tomas?
- Han hade ju en kniv.
- Du får inte vara skuld till något olyckligt.
- Jo, världen är hemsk, mor. Du kan ju inte leva ensam en enda dag utan att någon vill ta ditt liv.

- Ja, jag fick ett stick i sidan igen.
- Hemska tanke, mor. Tar detta lidande aldrig slut? Varför fick du inte dö förut?
- Jo, jag dog, men kom tillbaka för din skull.
- För min skull! skrek Tomas. Du gör mig bara olycklig.
- Ta livet av henne, så slipper du lida. Jag hade skurit av henne huvudet, sade mannen.
- Du vet inget, svarade Tomas.
- Jo, hon är en hemsk kvinna som borde dö.
- Sluta! skrek Tomas. Hon ska leva och du ska dödas.

Jag blev förskräckt av vad Tomas hade sagt.

- Men Tomas, är du en rättrogen man? Är du en essé? frågade jag.
- Om jag hade haft krafter skulle jag döda er alla, skrek mannen.
- Ja, vi ska leva som esséer, mor. Vi är bara vilsna av allt som har skett.
- Ge mannen fri, Tomas. Han blev lurad, sade jag.

– Ja, du ser att hon är en rättrogen essé. Hon vill inte döda, svarade Tomas.
Tomas band honom och slog honom med en knuten hand i magen.

– Det var från mig för det du gav min mor.
Jag kände att blodet rann.

– Det tog bara i köttet, Tomas.

– Det tog bara i köttet? Fattar du inte? Du blir aldrig arg på någon. Ingen har gett dig ett leende på länge och du ber att han ska få leva för att han är god.

– Tomas, jag bär på en ilska inom mig som jag inte släpper fram.

– Just det, du bär det inom dig i stället. Det är det som är så skrämmande. Du låter alla få göra som de vill med ditt liv. Du måste bli arg för ditt eget livs skull.

– Varför det? Jag vill inte ha ovänner.

– Mor, du blir ju offer hela tiden, du ska säga ifrån.

– Hur då?

– Skrik till mannen här att han är dum.

– Ja, men han kände sig lurad, Tomas.

– Han ville ta ditt liv och du ber mig att förlåta honom.

– Vad gör det nu? Jag måste lägga om såret.

– Får jag se? frågade Tomas.

– Nej, jag kan läka detta själv.

– Mor, be mig inte att försvinna nu.

– Nej, det skulle jag aldrig göra.

– Hädanefter går du och jag i samma fotspår. Du kan inte leva utan ett beskydd.

– Jo, han hade inte gjort mig något om jag inte hade bett honom om hjälp. Jag skulle ha suttit gömd i busken med åsnemannen.

– Du kan inte sitta gömd hela ditt liv.

– Jo, jag kan leta bär och rötter i närheten.

– Du begriper inte varför du ska leva, eller hur?

– Nej, ibland är det så svårt att förstå vad Gud menade när han satte ner mig på jorden. Jag fick en lycklig tid, men den tog slut.

– Varför, mor?

– Jo, du tog allt jag ägde, Tomas.

– Så du menar att din olycka beror på mig?

– Ja, hade du inte talat om min ...
Jag hejdade mig.

– Jag vill glömma, Tomas. Det är glömt, det har du lovat mig.

– Ja, om du kan glömma kan jag.

– Vill du hjälpa mig att läka såret?

– Bra, nu är vi två som förut, sade han.

– Ja, vi behövde bara lite ny andning.

Tomas skar upp min dress.

- Mor, du är mer sårad än du sa.
- Jag vill inte vara sårad, Tomas. Mina andra sår är ju knappt läkta.
- Jag tappar fattningen, mor. Hur kan allt detta hända dig?
- Tomas, låt oss tala om något som vi tycker om.
- Ja, att få bli sårad och låta andra skratta åt dig.
- Vad menar du att jag ska göra? Ska jag ta kniven och döda mannen?
- Ja, tanken ligger inte långt borta. Jag vet att det är fel att ta någons liv, men att bli arg

är nyttigt.

- Du är bara en ...
- Jag vill också sluta nu, mor. Du måste ha smärtstillande droppar, och jag måste sy ihop en bit.

- Det går ändå, jag vill inte bli sövd igen.
 - Du slappnade inte av då.
 - Hur mår Moen?
 - Han är snart återställd, han fick ett slag i huvudet.
 - Det är farligt, Tomas.
 - Jag vet, han hoppade på mig och jag knuffade bort honom och då föll han illa.
 - Vi har väl inte gjort oss olyckliga, Tomas?
 - Du lovade att glömma, mor.
 - Jag vet! Ge mig en droppe, det gör inget att jag somnar när jag vet att du är hos mig.
 - Att du vågar lita på honom, kvinna. Han var trött på dig, påminde mannen mig.
- Jag vände mig mot mannen.
- Han är min stav här i livet.
 - Mor, nu ska du sova.

Jag fick droppar som Tomas gav mig på såret och sedan kände jag hur kroppen försvann. Plötsligt befann jag mig utanför mig själv. Jag låg på marken och jag stod bredvid mig själv. Det kom in en underlig känsla i min tanke. Vad hade hänt? Var jag död nu? Var fanns Muhammad? Kunde man bara gå? Plötsligt gick jag, men inte på fötterna. Jag tittade ner på mina fötter, de fanns inte där utan låg kvar på marken. Vad är nu detta? Kan jag vara död utan att Tomas ser det? Han ser de som är döda också. Jag försökte nå Tomas med tanken, men han var så upptagen med att sy ihop mitt sår. Han var så noggrann och la en eldad kniv på mitt sår, det kändes inget. Det var så annorlunda. Jag är nog död, tänkte jag. Om jag går och tittar på Moen kanske han ser mig. Jag befann mig nu över honom och plötsligt låg jag. Hur är detta möjligt? Jag tänkte att jag var en fågel. Jag har blivit en fågel. Tänk om ingen ser mig här bland de döda. Ska jag bara flyga omkring som en fågel? Jag tänkte att jag skulle försöka flyga bort till en höjd längre bort.

Då försvann allt och jag vaknade först efter tolv dagar. Jag hade en hemsk huvudvärk. Nu låg jag i ett svart tält som jag kände igen. Jag tittade på ett litet hål som jag legat och stirrat på så många gånger.

– Tomas, är du där? ropade jag.

– Ja, mor.

Han visade sig.

– Vad har du gjort, Tomas? Vad du ser konstig ut.

Han hade släppt ut sitt hår och nu var det okammat och smutsigt.

– Jag har ingen tid till mitt yttre, mor.

– Vad är det, är du sjuk?

– Nej, jag ska bli en ny person.

– Hur då? Genom att låta håret bli smutsigt och lukta illa? Den personen vill jag inte känna. Förr var din hy ren och doftade gott, håret var samlat och man såg ditt ansikte som lyste av renhet.

– Du älskade, mor. Jag är lycklig nu.

– Du är sjuk, Tomas.

Vad har hänt med honom? Så här ser de sinnesförvirrade ut. Kan han ha dödat de andra och nu går han i en sinnesförvirrad värld?

– Mor, se inte så förskräckt ut. Jag har hittat mig själv nu.

– Det är bra, Tomas.

– Lova att jag får tillbringa en tid med dig, mor.

– Ska du gå vid min sida livet ut? Är du inte vuxen nu att vara man?

– Jo, just därför. Jag var rädd att jag inte var en man. Jag gick omkring och skämdes för att kalla dig för mor.

– Skämdes du för mig?

– Ja, ingen annan man jag har mött har gått som du och jag.

– Det har jag aldrig tänkt på.

– Nej, jag vet det.

– Om du vill kan vi kalla oss syskon, Tomas.

– Ja, bara om du behöver känna det så.

– Jag vet att du är min son och vad du kallar mig gör detsamma.

– Bra, då kallar jag dig Maria.

– Gör det, det är ju mitt namn.

– Ja, mor.

– Var är Moen?

Jag blev rädd att något hade hänt honom.

– Han är ute och letar efter mat till oss.

– Tomas, hur är det med hans huvud?

– Han har fortfarande ont.

- Men då borde han vila.
- Ja, han har vilat tills idag.
- Är det därför du luktar och ser så hemsk ut? Du har inte haft tid att sköta dig själv.
- Jo, men det gjorde ingenting eftersom jag inte hade någon att göra mig fin för.
- Jo, dig själv. Man blir glad av att känna sig ren och fin.
- Ja, jag är både ren och fin nu.

Jag skrattade, fast det gjorde ont.

- Du ser ut som en vild man som aldrig sett vatten.
- Gör jag?

Han samlade ihop håret och knöt en knut.

- Så Tomas, nu är du dig mer lik än förut. Jag är lycklig över att se dig.
- Han verkade så ivrig, såsom förr, hans ögon lyste som de hade gjort förut.

- Jag ser att du är dig lik igen, Tomas.
- Är jag det? Då behövs inget vatten.
- Jo, jag vill se rena tänder och en ren och ljus hy.
- Du är galen. Ska jag sitta inne i detta tält för att bleka min hy?
- Nej, du är så smutsig, skrattade jag. Du har ett mörkt streck över hela ansiktet.
- Ja, jag håller på att lära mig att behärska mig.
- Vad gör du? Inga ormar ...
- Nej, utan ormar.
- Inga andra djur som är farliga väl?
- Jo, elefanter.

Jag blev rädd. Nu tror han att han är i Indien, han är förvirrad. Jag förstår om Moen har gett sig av.

- Tomas, vad har du gjort med mannen som vi var osams med?
- Han är död, mor.
- Vad! Är du sjuk? Vi blir olyckliga.
- Ja, om han kommer tillbaka blir vi det.
- Tomas, om han är död kan han inte komma tillbaka.
- Jo.

Jag blev ännu mer rädd nu. Han måste vara vilsen.

- Är du frisk, Tomas?
- Ja, det är jag, såra mig inte.
- Nej, men du sade att han var död.
- Ja, den tiden är förbi.
- Jag förstår, det var en dum tanke som flög ut.
- Bra, mor. Du ska få se vad jag tränar på.

Jag fick se en fluga och hur han tog den och satte den på mig. Jag ryckte till.

- Där ser du, du kan inte behärska dig, mor.

- Nej, varför ska han springa på min kropp?
- Om du lär dig att ge kroppen vila, kan du ha en fluga på dig utan att du känner den.
- De ska inte vara på min kropp, de går på döda djur och sedan på ett sår. Det är inte bra.
- Det är rätt, men jag vill lära mig att vara oberörd.
- Det kan du väl vara utan flugor?

Jag kände mig väldigt irriterad.

- Vad äckligt, Tomas.
- Vad du är dum. De är inte så äckliga.
- Jo, jag tycker att de är jätteäckliga, svarade jag.
- Ska jag ta en skorpion och öva på då?
- Nej, du är inte frisk.
- Jo, men vad skulle jag göra när både du och Moen sov och jag inte hade någon att tala med?
- Du kunde ha talat med mannen.
- Men han är ju död.
- Du kan ju tala med döda också.
- Ja, han blev så vek och bad om förlåtelse när han såg alla dina sår.
- Du menar inte att du blottade min kropp?
- Han fick bara se de långa ärren utan att jag tog av dressen.
- Bra, Tomas! Är det något mer som jag ska veta?
- Ja, han bad om ett pärlhalsband. Jag sade att du kunde ge honom det när du blev frisk och att det bara var du som visste var det fanns, och att du var rädd om det eftersom det var en gåva från stridsherren Pontius i Jerusalem. Mannen sade att han inte ville ha en gåva som stridsherren hade gett bort och sedan gav han sig av.

– Är detta sant?

– Ja, mor.

– Då är han nog tillbaka om en tid.

– Fel, jag bad honom att läsa mitt papper som stridsherren gav mig. Då blev han rädd och lovade att lämna oss ifred. Jag berättade att vi hade många vänner i Jerusalem. Han kommer inte tillbaka.

– Är du inte klok, Tomas? Stridsherren tror att du och jag är ett par nu.

– Inte tror du väl att mannen går till stridsherren och berättar att han höll på att ta ditt liv?

– Nej, det är klart. Var inte Moen sjuk?

– Jo, men han ville inte vila mer nu.

– Kan han klara sig ute i området själv?

– Ja, han är inte längre bort än att jag ser honom.

– Bra! Vad gör han nu?

Tomas stack ut huvudet genom tältet.

– Det kan jag inte se, mor.

– Jo, Tomas.

- Han står bakom en buske.
- Plockar han bär?
- Nej, mor.
- Vad gör han då?
- Du får inte fråga om sådant.
- Dumma Tomas, vad dum du är.

Jag slog på honom.

- Aj, mor. Du har uppfostrat mig att inte tala om sådant, men han står upp.

Jag blev generad.

- Du dumma son, svarade jag och gömde mitt ansikte.
- Du är så nyfiken att du borde skämmas, mor.
- Ja, jag trodde att han plockade bär och ville veta vilken sort han hade hittat.
- Du kan ju fråga honom när han är tillbaka.

Han gjorde rörelser som jag kände igen. Jag fick tag i en påse med värdesaker som jag kastade på honom.

Han sträckte på sig och såg ut att vara högmodig.

- Du är lik mig, lika lång och stolt.
- Nej, mor. Du är liten och späd. Jag är lång och vacker.
- Vem säger det?
- Det sade du till en kvinna en gång och jag stod där som en häst och fick bli till åtlöje.

Du talade om för henne att jag var din son och sade att hon skulle se hur lång och vacker jag var. Jag kände mig som en häst som var till salu. Du var säljaren och kvinnan var köparen.

Nu kunde jag inte hålla mig längre, jag skrek av smärta när jag skrattade. Jag såg hur en förtvivlad Moen tittade in.

- Vad händer? undrade han.
- Vad lycklig jag är, inte trodde jag att lyckan skulle komma igen, sade jag.
- Jo, vi behövde bara en tid för att vara tacksamma för att vi har varandra, mor. Vi försökte dela på oss, men våra band var alltför starka att skära av. Ingen av oss mårde bra. Jag tror att vi behövde den känslan.

Jag tänkte på min syster Elisabeth och hur mycket jag saknade henne. Hon blev ett offer. Jag tror inte hon vågade vara sig själv. Hon var rädd att vandra på ett osäkert område med oss, och hon behövde en familj som tog hand om henne. Jag vill bara att vi är vänner inombords. Om jag älskar henne kanske hon känner det och ger mig en liknande känsla tillbaka.

- Vad tänkte du på, Maria? frågade Moen.
- Inget särskilt, svarade jag.
- Då så, svarade Tomas. Kan vi hjälpas åt att försöka få upp Maria? Hon behöver få se solen och känna hur vattnet renar henne.

De tog tag i mig och hjälpte mig ut ur tältet. Där var allt så härligt. Solen sken och jag hörde

hur fåglarna kvittrade och flög fram och tillbaka. Jag log emot Moen och sade:

- Vill du hjälpa mig imorgon?
- Nej, vi gör det idag.
- Bra, bäcken ligger nära, sade Tomas.

Jag kände att kroppen var mycket svag.

- Jag tror jag måste vänta till en annan dag.
- Nej, vi ska bära dig till bäcken, mor.

De höll i varandras händer och jag satt på deras händer och höll mig fast i deras axlar. När vi var framme satte de mig på en sten och lät mig titta på när de tvättade sig. De stod i bäcken i bara benkläder och njöt av vattnet. Jag såg hur de gnuggade håret mellan händerna och gned in blad som doftade starkt.

- Jag vill också få mitt hår att dofta så där gott, sade jag.
- Vänta bara, svarade Moen.

Jag tyckte att de var så långsamma. Jag var så trött på att sitta på stenen. Jag blir nog inte tvättad, tänkte jag.

- Tomas, jag behöver vila nu.

De hoppade snabbt upp och kom emot mig.

- Mor, du ska få känna hur skönt det är.
- Ja, men mina krafter är slut nu. Vi går hit en annan dag.
- Vi lovar att hjälpa dig.

De tog av mig dresen och la slöjan över mig så den dolde min kropp. De satte ner mig i bäcken och jag kände en sval och skön känsla. De tog vattenpåsen och lät vattnet rinna nerför mitt huvud. De gnuggade in blad och jag kände riktigt hur jag förvandlades till en ny person.

- Jag vill sitta här länge.
- Ja, men inte idag, mor.

De tog på mig dresen igen och bar mig tillbaka till min bädd. Men innan jag la mig tog de fram dynan och skakade den, vände på den och la tillbaka den. Därefter hjälpte de mig att åter lägga mig till rätta.

- Nu ska du vila medan vi gör i ordning gröt till dig, sade Tomas.
- Ingen gröt, Tomas.
- Jo, du behöver riktigt kraftgivande gröt nu för att snabbt få tillbaka dina krafter.
- Jag vet, Tomas. Jag älskar den där gröten, men när jag har fått tillbaka krafterna ska jag äta sådant som jag älskar ännu mer.

- Och vad blir det?
- Röda små söta bär och gula citroner.
- Det är bra, mor. Jag ska sätta dig i en citronlund, där ska du få sitta tills du tröttnar och sedan ska jag hämta dig och du ska vandra med oss utan att be om citroner.
- Jag älskar gula citroner.

– Ja, till och med ditt hår brukar lukta citron när du har ätit.

Ja, jag brukade gnida in min hy och mitt hår med skalet när jag hade ätit upp det som fanns inuti. Det gav en sådan frisk doft. Muhammad älskade att sitta och lukta på min hud när jag hade gnidit in mig och sedan sköljt av mig. Doften satt i en halv dag.

– Jag kanske kan se citroner på vägen, Tomas. Ibland ser vi övergivna träd.

– Ja, du kan nog få en citron på vägen också.

Jag såg hur Moen och Tomas förberedde grönsaker och blad för att koka en kraftgivande gröt. Den hackades fint och blev tunnflytande. När man ligger och är sövd brukar de låta den silas genom ett tyg, då blir den så tunn att den rinner ner utan att man behöver tugga. Den droppas ner i munnen och man sväljer utan att veta om det. Jag är glad för att de är noga med detta så att man får tillräckligt med näring och vätska, annars kan kroppen bli så tunn att den sjunker ihop och inte vaknar mer. Jag har sett de som har tröttnat på att ge näring till sina sjuka och då dör de. I vår by fick vi lära oss att liv ligger i skötarens händer. Ger vi inte näring och den hjälp vi kan, blir vi medskyldiga till den sjukes död. Vi måste se det så. Vi ska ta hand om dem som vi tar hand om ett nytt liv som kommer, för de står på samma grund. Jag vet att när jag blir sövd efter en svår händelse, blir jag omhändertagen på det sättet.

Om någon främmande människa hjälper mig måste jag betala tillbaka genom att ge en gåva. En häst, åsna eller ett får är ett bra betalningssätt. Har man inte något att ge brukar man ge ett löfte att utföra ett arbete som motsvarar en betalning. När man sköter om en familjemedlem är det en skyldighet, och då talas det aldrig om skuld. Man tar bara hand om en del som tillhör familjen. Om man hjälper till att läka en nära vän kan man säga till dennes familj att man vill ge sin vän hjälp och då förväntas man ta emot en vänskaplig känsla som ska bestå. Då kan man komma senare och få hjälp utan att bli skyldig något. Helst bör man göra upp om betalning så man slipper stå i skuld. Att lova en familj hjälp utan betalning kan bli riktigt svårt, för då kanske man begär att familjen ska utföra ett svårt arbete tillbaka som skulle kunna förnedra hela familjen. Man skulle kunna begära att de ska ta hand om en svårt sinnesförvirrad person som ingen vill kännas vid. Detta har jag själv sett.

– Mor, här får du en härlig måltid, sade Tomas.

– Tack!

Jag tog emot ett kärl och plockade upp gröten med fingrarna. Jag rullade små kulor som jag stoppade in i munnen och låtsades att det var något riktigt gott som jag älskade.

– Vad gör du, mor? Det ser ut som om du sov. Varför blundar du?

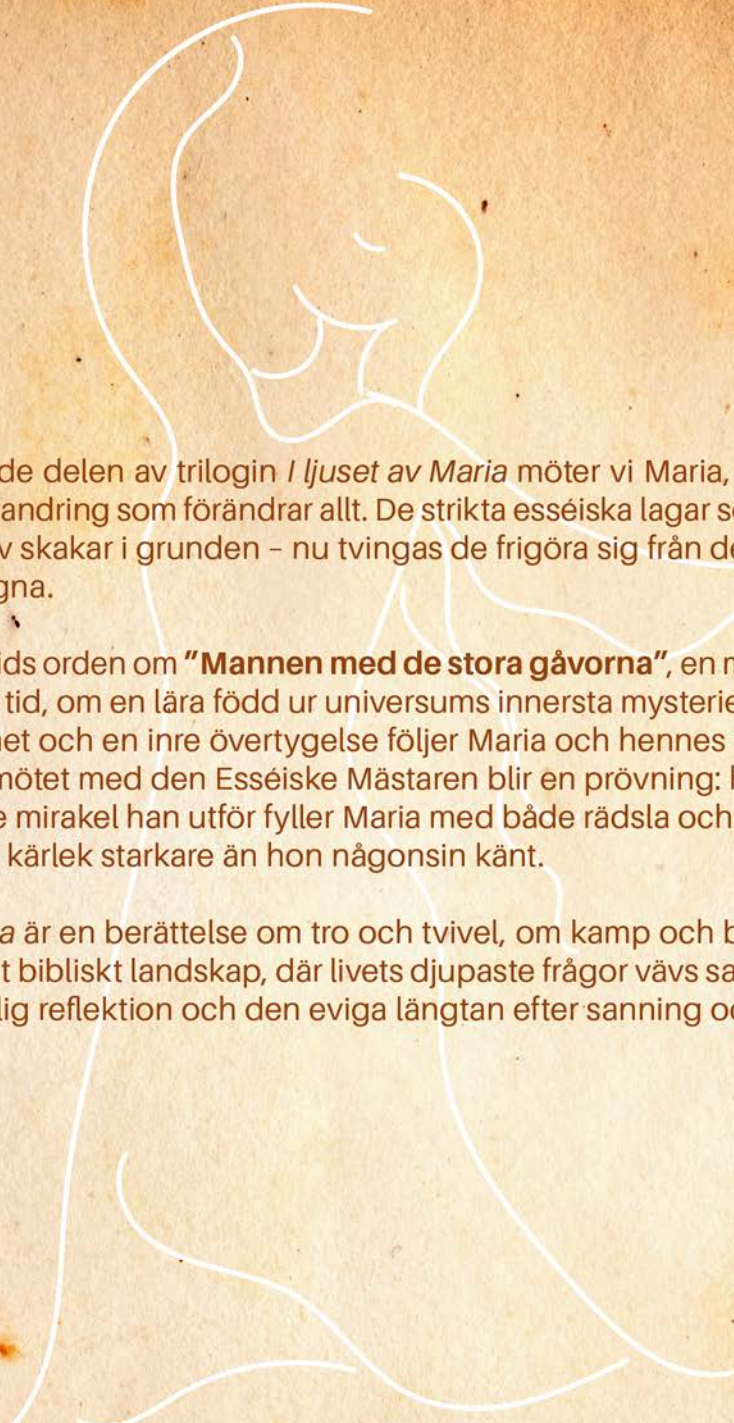
– Jag hoppas att varje ny kula innehåller en överraskning.

Tomas skrattade.

– Vad fick du i den som du nyss stoppade in?

– Det var en stuvning på söt rot. Vad gott det var.

– Vänta, mor!

I den avslutande delen av trilogin *I ljuset av Maria* möter vi Maria, Tomas och Moen på en vandring som förändrar allt. De strikta esséiska lagar som en gång styrde deras liv skakar i grunden – nu tvingas de frigöra sig från de bojar som hållit dem fångna.

I Betlehem sprids orden om **"Mannen med de stora gåvorna"**, en mästare som talar om en ny tid, om en lära född ur universums innersta mysterier. Driven av både nyfikenhet och en inre övertygelse följer Maria och hennes följeslagare honom. Men mötet med den Esséiske Mästaren blir en prövning: hans undervisning och de mirakel han utför fyller Maria med både rädsla och panik, men också med en kärlek starkare än hon någonsin känt.

I ljuset av Maria är en berättelse om tro och tvivel, om kamp och befrielse. En resa genom ett bibliskt landskap, där livets djupaste frågor vävs samman med dramatid, arldlig reflektion och den eviga längtan efter sanning och frihet.

**Förlagshuset
SILJANS MÅSAR**

ISBN: 978-91-89773-44-8

9 789189 773448